

2016. május. 28. 12:45 · Utolsó frissítés: 2016. május. 28. 13:53 · VÉLEMÉNY

Szevasz, José! Üdv az Old Traffordon, üdv az ígéret földjén!

szerző:
Dénes Ferenc

A világ harmadik legnagyobb bevételt termelő futballvállalata, a Manchester United a honlapján 2016. május 27-én 9:30-kor felkerült közleményben jelentette be, hogy az 1878-ban alapított klub 23. kinevezett menedzserét José Mourinhonak hívják.

Mourinho azt a Louis van Gaalt váltotta, aki hároméves szerződéséből kettőt sem töltött le az Old Traffordon, egy nappal a megnyert FA Kupa döntő után visszavette kezéből a marsallbotot a klubvezetés. A pletykák szerint a portugál edzőfenomén furkálódott eleget, hogy a hollandot kirúgják, de a legtöbbet maga van Gaal tette azért, hogy ne töltsse ki szerződését. Tavaly kinkeservesen behozta negyedik, Bajnokok Ligája-selejtezőt érő helyre a csapatot, tehát a minimális elvárást teljesítette, de a játékkal és az eredménytelenséggel a szurkolók és klubvezetés már akkor elégedetlen volt. Ebben a szezonban pedig leszerepelt a MU. A BL-ben nem jutottak tovább a csoportkörből, pedig a versenytársak csak töredékét költhették a csapatra, mint a United, az Európa Ligából az örök vetélytárs, a Liverpool verte ki őket, a bajnokságban pedig csak az ötödik hely jutott, tehát jövőre nem lesz BL. A hollandot folyamatosan támadta a sajtó és fűtyülte a saját szurkoló tábor. Így hiába épített be ígéretes helyi utánpótlásban nevelkedett fiatalokat a csapatba, hiába kapta az egyik legkevesebb gólt, három év után hiába nyert végül újra valamilyen kupát a Manchester United, mennie kellett. A labdatartásra összpontosító játékflozófia unalomba fulladt (több mint 70 passz kellett egy lövéshez), a bajnokságban rúgott 49 gól pedig egyszerűen elfogadhatatlan az Old Trafford közönségének, hiszen a Manchester vörös felén közel 140 éve a hagyományos brit hajtós focit, a gólra törő, kemény futballt játsszák, ehhez szocializálódott a szurkolótábor, ezt szereti és fogadja el. Azt pedig a klubvezetés nem nyelte le, hogy mindezekhez ez „eredményekhez” van Gaal 258,7 millió fontot költött játékjog vásárlásra, és az idei Premier League győztes Leicester City 40%-kal kevesebb pénzből hozott ki egy bajnoki pontot, mint a Manchester.

Van Gaal menesztése után a teljes angol sajtó biztos volt benne, hogy Mourinho jön, a megállapodás szinte azonnal meg is született, de a szerződést mégiscsak csütörtökön írták alá. A késlekedés hátterében – és ez jó példa arra, hogyan is működik a sportban a piacgazdaság – a Manchester United és José Mourinho imázsjogainak értékesítéséből eredő érdeklentések húzódtak meg. A portugál edző ismertségét, közvéleményre gyakorolt befolyását szívesen használják ki a szponzorok, és áldoznak évente font milliókat a jogok használatára. Az Adidas esetében ez a dolog rendben is van, hiszen mind az edzőnek, mind a futballvállalatnak szponzora a sportszergyár (a klubnak tíz év alatt 750 milliót font folyhat be a német vállalattól). De amíg a United a General Motors-szal kötött gigaszerződést (összességében 475 millió fontról beszélünk), addig Mourinho Jaguárral száguld, a United Bulova órákat promotál, José Hublot-n nézi az időt, de kaszinók reklámozásában is eltérnek az érdekek. Van aztán más is. Mint kiderült, 2005-ben, Mourinho első Chelsea-nél töltött időszakában a londoni kékék öt termékcsoportra „José Mourinho” védjegyet jegyeztettek be, például ezen márkanév alatt forgalmaznak alsógatyákat is. Hát, ezt is tisztába kellett tenni...

Mit várhat a Manchester United José Mourinhotól? Pénzt. Sok pénzt. Mert a futballgazdaságban csak a pénz számít.

Van Gaal elbocsátásának, Mourinho érkezésének hírére azonnal emelkedni kezdtek a futballvállalat részvényárai – a tőzsde bízik a portugálban. A menedzser három évre kötött szerződést hosszabbítási opcióval, ami biztosíték a játékjog piacon is, azaz a sztárjátékosok bízhatnak abban, ha Mourinho vezette Manchesterhez igazolnak, hosszabb távra tervezhetnek. Márpedig a sztárok érkezése a kereskedelmi eladások, a jegybevételekből, a csecse-becsékből, televízióktól, szponzoroktól származó bevételek szempontjából is rendkívül fontos, amihez José az „aranyfedezet”. Nélküle bajos lenne egy poros közép-angliai kisvárosba csábítani minőségi játékosokat úgy, hogy jövőre garantáltan nem csilloghatnak majd a legnagyobb presztízsű európai kupában.

A kereskedelmi értékesítés szempontjából kulcsfontosságú, hogy a menedzser – aki mint látjuk önálló marketingplatform – és a klub imázsza mennyiben illik össze. Úgy tűnik, ebből a szempontból (is) jól húzott a Manchester United. José Mourinho az az ember, akit imádnak gyűlölni az angol futballban – pont úgy, mint a manchesterieket, akiknek a felmérések szerint a legtöbb szurkolójuk van, de egyben az egyik legutáltabb csapat is. A portugál hihetetlenül eredményes, két-két BL, PL, Serie A, egy spanyol bajnoki cím 13 egyéb trófea – pont úgy, mint a Manchester United, amelyik 20 bajnoki címével a legeredményesebb klub hazájában. A magát Special One-nak is nevező portugál nem feltétlenül arrogáns, csak jobb mint a többiek – pont úgy mint a Manchester United, ahol számtalan szurkolói zászlón olvasható: M.U.F.C. not arrogant, just better...

De a kép nem ennyire rózsás. Mourinho pályafutásának két legtöbbet kritizált vonása, hogy kevés teret enged a fiatal tehetségeknek, kész játékosokkal, sztárokkal éri el sikereit, másrészt rövidtávra tervez, két-három év alatt mindent kicsavar az organizációból aztán tovább áll. Márpedig ez a karrier élesen szemben áll a Manchester United értékeivel, ahol az 1930-as évek közepe óta, több mint 3400 meccsen mindig van legalább egy sajátnevelésű játékos az adott meccsnapi keretben, másrészt ez az a klub, ahol Matt Busby 24, Sir Alex Ferguson 27 évig volt egyfolytában menedzser. Mindenestre érdekes, hogy a hírek szerint Mourinho öt ajánlatot is visszautasított, hogy a United kispadjára leülhessen, és az is furcsa, hogy első nyilatkozatában tőle szokatlan módon nem saját nagyszerűségéről, hanem arról beszélt, hogy milyen megtiszteltetés egy ilyen legendás klub menedzserének lenni.

A hivatalos bejelentés már az első órákban felrobbantotta a közösségi médiumokat, a Manchester United újra az érdeklődés középpontjába került. José Mourinho személye garancia arra, hogy ez az érdeklődés folyamatosan megmaradjon akár nyer, akár veszít a csapat – a kassza pedig csilingel. De nemcsak Manchesterben, az egész angol futballban. Jövőre Mourinho mellett többek között Ranieri, Guardiola, Wenger, Klopp, Pochettino, Conte vezet majd harcba a csapatokat, ami az egekbe löki a szurkolói és média érdeklődést. Ahogy egy futballhoz értő, de az angol futball iránt nem elfogult kedves ismerősöm kommentálta egy facebook bejegyzésemet: „Jujj, de várom már az első beszélős, szemkitolós, „por que?”-s manchesteri derbit!” Hát, ez az.

José Mourinho a Manchester United történetének legfényesebb emlékezetű napján írta alá a szerződését. 1999. május 26-án Barcelonában az agyonvert Manchester United a hosszabbításban fordította meg a Bajnokok Ligája döntőt a Bayern München ellen. A győztes gól után ordította a mikrofonba a televíziós közvetítő, Clive Tyldesley a legendás mondatot: "Manchester United have reached the promised land".

Vajon most, José Mourinho szerződtetésével újra elért a Manchester United az ígéret földjére?